

A dinasztia kötelez

Hujder Zoltán

A balatonfüredi Iglói János nyomdász-mester és nyomdatulajdonos fia 1942-ben beleszületett a nyomdászszakmába. Az ifjabbik Iglói János gyermekkorra sok kellemes élménnyel kapcsolódott a családi nyomdához. Édesapja ragyogóan irányította a szakmai és üzleti sikereket is halmozó családi vállalkozást. A tulajdonos édesapja váratlanul, 1945-ben a világháborúban meghalt. Édesapja halálát követően, az ő kérésének megfelelően, Gerbovits Ferenc, az édesapa legjobb barátja lett a család gyámolítója, akit János nagy szeretettel „második apám”-nak nevezett. A családi nyomda államosításakor tapasztalt barbár géprombolást, a nyomdagépek összetörését, a drága olasz betűkészletek tönkretételét valódi sokk-ként élte meg a fiatal gyermek Iglói János.

Iglói János arcképe

Minden negatív emlék ellenére János már gimnazistaként kijelentette, neki a nyomdászszakma a választott hivatása, sőt ennél lényegesen több, az életcélja. Ennek szellemében kezdte meg kéziszedő tanulmányait 1961-ben a Veszprémi Nyomdában. Nagy kedvvel, hihetetlen alaposággal megtanult minden oktatott és elérhető ismeretet a szedő szakmából. Cél tudatossága, bámulatos szorgalma és munkabírása kivívta környezete és munkahelyi vezetőinek elismerését. Két év múlva kéziszedő szakmunkás bizonyítványt szerzett.

1963-ban behívták katonának. Emlékezetes pápai kiképzés után került a veszprémi Első Honi Légvédelmi Hadosztály Parancsnokság katonai nyomdájába, mint nyomdász katona. Munkához való hozzáállását, alapos szakmai

Lapbrigád, 1962

ismereteit parancsnoka szinte hihetetlen lehelőssel jutalmazta: lehetővé tette, hogy János sorállományú katonaként jelentkezzen a Nyomdaipari Felsőfokú Technikumba és meg is kezdje tanulmányait. A technikum nem váltotta be János reményeit. Az első évben kizárólag alapozó ismereteket oktattak, a nyomdász szakmáról nem esett szó. Ezért megszakította tanulmányait, és leszerelése után visszatért munkájához a Veszprémi Nyomdába. Linószedőként dolgozott. Munkájának elismeréseként főnökei őt jelölték ki az első szovjet N-7-es új linószedőgép gazdájának. Az első alkatrésztől az utolsó csavar beszereléséig együtt dolgozott az orosz szerelővel. Igyekezett mindent alaposan megismerni a gépről, ami a legfinomabb javításokat is magába foglalta. A szerelés végén a szerelő felajánlotta, hogy a szovjet üzem szívesen alkalmazná őt gyári szerelőként. A nyomda vezetői nem járultak hozzá, így maradt Veszprémben, és megszállott linószedőként ontotta a szedett sorok százait, gyakran napi 10–16 órában. Féltem szedőgépén egyedül dolgozott, és láthatóan nagyon jól érezte magát ebben a szerepkörben.

1966-ban házasságot kötött. Felesége Banos Ilona, aki mindig megértéssel tekintett férje „szent” elhivatottságára. Két gyermekük született: János és Vera. János rádió-, tévészerelő szakmát tanult, Vera egészségügyi végzettséggel jelenleg kormányhivatalban dolgozik.

1970-ben kezdett a nyomda Composer gépekkel, hidegszedéssel, szöveg-előállításba. Jánosra bízták a hidegszedő megszervezését, a felvett munkaerő betanítását vagy eltanácsolását, majd az üzemi lapot, használati útmutatót, regényt stb. szedtek, tördeltek, a szedett szöveg színvonalát, esztétikumát nem elégítette ki János kényes igényeit. A gömbfejek forgatásából és kopásából adódó egyenetlen betűsorjázás arra készítette, hogy érdeklődésével a fényszedés felé forduljon.

Már a Composer-időszakban használt az üzemszámológész című szedéshez fényszedő gépet. János kívül-belül mindent megnézett, mindent megtanult az új technikáról. Akkor még forgó tárcsára feszített filmcsíkról világította egymás mellé a betűket a fényszedő berendezés. Komoly erőfeszítéseket tett a Garamond betűtípus filmcsíkjának megalkotására, hogy a betűválasztékot kedvenc betűtípusával bővítse. A következő lépés egy emlékeztető betanulási időszak Leningrádban, 1980-ban. A szovjet Kaszkad fénysze-

Gerbovits Karcsi bácsi

dő rendszer kezelését, üzemeltetését sajátították el kollégáival egy nemzetközi csapatban. A Kaszkad rendszer veszprémi telepítése után János felügyelte, irányította, javította, tartotta életben a nyomda új büszkeségét.

A fényszedéssel kapcsolatos szakmai eredményeire, hozzáértésére, munkabíráására felhívta Salánki János úr. A Berthold & Stempel cég instruktori állást ajánlott, kitűnő szakmai kilátásokkal, jelentős fizetéskülönbséggel. János a gráci központból kiindulva rötta a kilométereket, gyakran évi 100 000-et is a céges autóval, az instruktori tevékenység lelkiismeretes elvégzése érdekében. A cég egy hibás piaci döntése miatt leépítette kelet-európai instruktori hálózatát. János az addig megszerzett ismereteivel, újra itt-hon, a Gutenberg Nyomda csapatát erősítette Budapesten, a családtól távol.

Amikor lehetőség nyílt rá, családi összefogással, starthitel felvételével újraindította Balatonfüreden a legendás Iglói Nyomda mai utódját, nevének, hírnevének továbbvivőjét, az Iglói & Gerbovits Nyomda Bt.-t. Sajnos, az eredeti helyszínt, a tűzoltó székház alagsorát nem sikerült újra bérbe venni. Az új helyszínen indult, régi tradícióiról ismert nyomda, az ismert nyomdász-dinasztia hírneve, hozzáértése hamar meghozta az üzleti sikereket is. Csatlakozott a családi nyomdához a harmadik generációs ifjabb Iglói János is. Gyorsan változtatták az alkalmazott technológiát, hamar váltottak a magasnyomtatásról az ofset- és a digitális nyomtatási technológiára. Ezzel most minden felmerülő igényt ki tudnak szolgálni. A harmadik generációs Iglói János is belépett a nyomdász elődök örökébe, és már ő is bizonyított!